

Eina per la prevenció i eradicació de l'assetjament sexual i per raó de sexe o expressió de gènere.

**ESQUERRA
REPUBLICANA**

Històric de versions

Versió 1.0, 23 abril 2019

Canvis des de l'última versió

Aquesta és la primera versió d'aquest document i per tant no ha sofert canvis

Control de difusió

Propietari: Secretaria de Finances i Administració (SFA)

Aprovat per: Secretaria de Finances i Administració (SFA)

Data: 23 abril 2019

Distribució

Tota l'organització

Referències d'arxiu

PDF ubicat a l'arxiu de documents a la Intranet

Eina per la prevenció i eradicació de l'assetjament sexual i per raó de sexe o expressió de gènere.

Index

1. Introducció.....	7
2. Objectius	7
3. Àmbit d'aplicació.....	8
3.1. Àmbit d'aplicació subjectiu	8
3.2. Àmbit d'aplicació objectiu	8
4. Prevenció.....	9
5. Procediment intern.....	9
5.1. Principis i garanties	10
5.2. Fases del procediment	10
5.2.1. Comunicació i assessorament	10
5.2.2. Denúncia interna.....	11
5.2.3. Investigació.....	11
5.2.4. Resolució	11
6. Seguiment, publicitat i revisió	12
6.1. Seguiment de l'aplicació.....	12
6.2. Revisió.....	12
6.3. Publicitat	12
6.4. Interpretació	12
6.5. Aprovació i entrada en vigor	12

Eina per la prevenció i eradicació de l'assetjament sexual i per raó de sexe o expressió de gènere.

**Protocol per a la prevenció i abordatge
de l'assetjament sexual i per raó de sexe**

**ESQUERRA
REPUBLICANA**

1. Introducció

A Esquerra Republicana tenim clar que la igualtat entre homes i dones és un pilar fonamental per al correcte desenvolupament social i laboral de les persones. Per això, creiem que és necessari assolir espais de convivència segurs, lliures i de respecte entre les persones i, consegüentment, lliures de situacions d'assetjament sexual i d'assetjament per raó de sexe. Ens dotem d'una nova eina, el Protocol per a la prevenció, actuació i resolució de situacions d'assetjament sexual i per raó de sexe, per poder lluitar decididament contra aquests tipus d'assetjaments.

Assolim el compromís de tolerància zero davant l'assetjament i desaprovem de forma clara i rotunda les conductes i actituds ofensives, discriminatòries i abusives.

En aquest protocol s'hi aborden dues dimensions estratègiques fonamentals: la prevenció i l'actuació davant de situacions d'assetjament. Per tant, reuneix les actuacions per prevenir, detectar i resoldre les situacions d'assetjament sexual o per raó de sexe que es puguin produir dins l'entorn d'Esquerra Republicana. És un compromís per a l'erradicació total d'aquestes conductes i per garantir el dret de totes les persones a rebre un tracte respectuós, digne i igual.

En l'àmbit laboral, l'objectiu és assolir entorns de treball productius, segurs i respectuosos per a totes les persones i combatre qualsevol tipus de discriminació.

2. Objectius

L'objectiu general d'aquest protocol és definir el marc d'actuació en relació amb els casos d'assetjament sexual o per raó de sexe i discriminació per raó de sexe, orientació sexual o identitat de gènere, amb la finalitat explícita d'erradicar aquest tipus de conductes dins l'àmbit d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Aquest protocol pretén ser un instrument integral per a la prevenció, l'actuació i la resolució d'aquestes situacions. Per tant, els seus objectius específics són:

- Elaborar el disseny i la implementació de les estratègies de sensibilització, tant per a persones afiliades com per a personal laboral i càrrecs polítics.
- Obtenir la informació necessària per a l'elaboració de diagnòstics sobre aquesta temàtica dins l'organització.
- Garantir i millorar els canals de coordinació dins l'àmbit d'Esquerra Republicana per afavorir una actuació integral.
- Habilitar recursos diversificats per a la resolució àgil de cada tipus d'assetjament.
- Crear circuits d'intervenció ràpids, eficients i eficaços.
- Definir els rols i les responsabilitats dels agents implicats.
- Garantir la seguretat, integritat, confidencialitat i dignitat de les persones afectades.

L'aplicació d'aquest protocol no impedirà en cap cas l'activació, per part de les persones implicades, de les accions legals que siguin pertinents.

3. Àmbit d'aplicació

3.1. Àmbit d'aplicació subjectiu

Aquest protocol és aplicable a les persones següents, independentment de l'àmbit territorial en què participin:

- **Persones representants i càrrecs interns d'Esquerra Republicana**

Membres dels òrgans de representació i de govern i qualsevol altra persona afiliada que ostenti facultats executives, representatives, de comandament, vigilància o control, sempre que actuïn en l'exercici d'activitats pròpies del partit.

- **Persones vinculades a Esquerra Republicana**

Persones afiliades, és a dir, persones militants i simpatitzants en la mesura que estiguin desenvolupant activitats pròpies del partit, independentment de l'òrgan en què s'integrin.

Personal laboral, és a dir, qualsevol persona que desenvolupi una activitat professional per al partit, ja sigui mitjançant una relació laboral o mercantil.

- **Càrrecs públics**

Persones vinculades a Esquerra Republicana que per elecció o designació tenen una responsabilitat en l'administració pública, sempre que actuïn en nom del partit i en l'exercici de les activitats que els són pròpies.

3.2. Àmbit d'aplicació objectiu

Aquest protocol s'aplica a totes aquelles situacions d'assetjament sexual o per raó de sexe i discriminació per raó de sexe, orientació sexual o identitat de gènere que succeeixin en qualsevol dels àmbits d'Esquerra Republicana.

És per aquest motiu que és necessari determinar quines són les conductes tipificades. En aquest sentit, les descripcions següents tenen caràcter genèric i no són excloents de conductes o d'actuacions no incloses de manera específica.

Assetjament sexual

És qualsevol comportament verbal, no verbal o físic d'índole sexual amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona per crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

Aquest comportament es pot donar en qualsevol àmbit de relació entre persones, independentment del sexe de la persona assetjadora i de la persona assetjada.

Es tracta d'un comportament no desitjat per la persona que el rep i que té naturalesa sexual o amb connotacions sexuals. Aquests comportaments es poden donar puntualment o de manera sistemàtica i reiterada.

Sense delimitar o excloure altres comportaments, es poden remarcar els exemples següents:

- Violència física.
- Mirades lascives i/o gestos obscens.
- Inducció per quedar-se a soles innecessàriament, arraconament.
- Comentaris i bromes sexuals ofensives.
- Invitacions persistents per concretar cites compromeses o per participar en activitats lúdiques no desitjades.
- Comentaris sobre les pròpies fantasies i capacitats sexuals.
- Peticions de favors sexuals.
- Contacte o apropament físic intencionat i no sol·licitat.
- Ús d'imatges amb contingut sexual explícit.
- Enviament de notes o missatges de contingut sexual de caràcter ofensiu.
- Difusió de rumors, preguntes o explicacions sobre la vida sexual i les preferències sexuals d'una persona.

Assetjament o discriminació per raó de sexe

És qualsevol comportament realitzat en funció del sexe, l'orientació sexual o la identitat de gènere d'una persona, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat i de crear un entorn intimidatori, degradant, humiliant o ofensiu.

Aquest comportament es pot donar entre qualsevol àmbit de relació entre persones, independentment del sexe de la persona assetjadora i de la persona assetjada.

Es tracta d'un comportament no desitjat per la persona que el rep. Aquests comportaments exigeixen una pauta de repetició i acumulació de conductes ofensives, per tant, es tracta de comportaments continuats i sistemàtics.

Sense delimitar o excloure altres comportaments, es poden remarcar els exemples següents:

- Bromes o insults sexistes o contra la diversitat sexual.
- Aïllament, ignorar aportacions, comentaris o accions per raó de sexe.
- Ridiculització i menyspreu de les capacitats, les habilitats i el potencial d'una persona per raó del seu sexe o orientació sexual.
- Comentaris discriminatoris que menyspreïn.
- Actituds condescendents o paternalistes.
- Conductes discriminatòries per raó de sexe o orientació sexual.
- Formes ofensives d'adreçar-se a la persona.

4. Prevenció

La Vicesecretaria General de Dones i la Vicesecretaria General de Coordinació Interna, Territori i Organització, com a òrgans implicats, impulsaran actuacions preventives en el marc de les seves competències.

En aquest sentit, la sensibilització a tots els nivells de l'organització respecte de l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe és imprescindible. Per això, es plantegen diverses estratègies de sensibilització:

- Planificar formació específica a tots els nivells jeràrquics i a tots els nivells orgànics del partit.
- Difondre informació a través de la intranet i d'altres mitjans de comunicació interns.

5. Procediment

Es preveu un procediment específic emmarcat dins del procediment previst al Llibre III, de la Comissió de Garanties i el Responsable de Compliment del Reglament de règim intern d'Esquerra Republicana (en endavant el Reglament) i al Codi de conducta del partit.

Es tracta d'un procediment intern dins d'Esquerra Republicana, sense perjudici de les vies de resolució externes, tant administratives com judicials, que es puguin emprar.

El termini màxim per resoldre qualsevol expedient de situacions d'assetjament sexual o d'assetjament per raó de sexe és de dos (2) mesos a comptar des de la rebuda de la denúncia, per part de la persona responsable de compliment.

5.1. Principis i garanties

El procediment es basa en els principis següents:

- Principi de respecte a la dignitat personal. Les actuacions tindran lloc amb el màxim respecte a totes les persones implicades.
- Principi de no-discriminació per raó de raça, sexe, religió, llengua, opinió, lloc de naixement o veïnatge o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
- Principi de confidencialitat. La informació generada i aportada per les actuacions tindrà caràcter confidencial i no-més serà coneguda per les persones que intervenen directament en el desenvolupament de les diferents fases del procediment.
- Principi de celeritat i diligència. La investigació i la resolució del cas s'han de dur a terme amb la professionalitat i la diligència degudes i sense demores injustificades, per tal que es completi amb el mínim temps possible i respectant-ne les garanties.
- Dret a la informació. Totes les persones implicades en el procediment tenen dret a rebre informació sobre el procediment, els drets i deures que tenen i sobre quina fase s'està desenvolupant.

5.2. Fases del procediment

El procediment per a casos d'assetjament sexual i d'assetjament per raó de sexe es divideix en quatre fases:

- a. Comunicació i assessorament.
- b. Denúncia interna.
- c. Investigació.
- d. Resolució.

Durant la tramitació de tot el procediment, la persona responsable de compliment custodia la documentació recollida i garanteix la confidencialitat de l'expedient.

5.2.1. Comunicació i assessorament

Aquesta fase del procediment s'inicia amb la comunicació de la percepció o sospita d'assetjament que posa en marxa les actuacions de comunicació i assessorament.

Cap persona implicada no ha de tenir represàlies per la participació en el procés de comunicació o denúncia.

L'objectiu d'aquesta fase és informar, assessorar i acompanyar la persona assetjada i preparar la fase de denúncia, si escau.

Qui ha de comunicar una possible conducta d'assetjament?

- La persona afectada, que és qualsevol persona receptora de conductes d'assetjament que tinguin lloc dins l'àmbit i l'entorn del partit.
- Qualsevol persona que adverteixi una conducta d'assetjament dins l'àmbit i l'entorn del partit.

Com i a qui va dirigida la comunicació?

Cal formular la comunicació tan aviat com sigui possible una vegada passats els fets, i es pot efectuar de qualsevol manera admesa en dret i per qualsevol mitjà (correu postal, fax, correu electrònic, missatgeria instantània, formulari web o qualsevol altre).

La comunicació s'ha de presentar directament davant la persona de referència de la Vicesecretaria General de Dones (dones@esquerra.cat). La vicesecretaria informará la persona afectada sobre els seus drets, el contingut d'aquest protocol i les accions que pot emprendre, i sobre el procediment que cal seguir una vegada presentada la denúncia.

Un cop enviada la comunicació hi ha tres escenaris possibles:

- Si la persona assetjada presenta denúncia es tancarà la fase de comunicació i d'assessorament i s'obrirà la fase de denúncia interna.
- Si la persona assetjada no presenta denúncia, però la persona de referència considera que podria existir algun tipus de situació d'assetjament, la persona de referència, mitjançant un escrit motivat, pot presentar denúncia interna.
- Si la persona assetjada no presenta denúncia i la persona de referència amb tota la informació rebuda considera que no hi ha indicis de situació d'assetjament, mitjançant un escrit motivat es tancarà la fase i l'expedient.

La persona de referència custodia la documentació en referència a aquesta part del procediment i, en el cas que passi a la fase següent, la traslladarà a la persona responsable de compliment per a la deguda investigació.

5.2.2. Denúncia interna

La denúncia interna la pot presentar la persona assetjada o la persona de referència, de manera que no pot ser anònima. En tot cas, ha de ser per escrit i s'ha d'enviar al Canal Ètic d'Esquerra Republicana de Catalunya (etica@esquerra.cat), gestionat per la persona responsable de compliment.

Aquesta denúncia ha d'exposar els fets, així com les persones implicades en aquestes conductes.

5.2.3. Investigació

La fase d'investigació s'inicia a partir de la rebuda de la denúncia per part de la persona responsable de compliment. L'objectiu de la fase és investigar exhaustivament els fets per tal d'emetre un informe final de conclusions i l'anàlisi dels fets investigats.

Un cop rebuda la denúncia, la persona responsable de compliment ha d'elaborar un pla de treball, d'acord amb article 341.5 del Reglament.

La persona responsable de compliment pot practicar les declaracions i les proves necessàries per a l'esclariment dels fets, sempre vetllant pels drets i deures de les persones que declari, siguin testimonis, assetjades, investigades, etc. La investigació ha de tenir en compte els principis de celeritat, confidencialitat i participació de les persones implicades, així com la resta de principis enumerats anteriorment.

Sempre ha de quedar constància per escrit de totes les actuacions efectuades durant la investigació de l'expedient.

Si s'observen indicis clars d'assetjament, la persona responsable de compliment pot proposar a la direcció del partit mesures cautelars fins a l'esclariment del procediment.

Un cop acabada la investigació, la persona responsable de compliment confecciona un informe final de conclusions i l'anàlisi dels fets investigats, conforme a l'article 341.8 del Reglament, que conclourà la fase d'investigació.

5.2.4. Resolució

En aquesta fase es prenen les mesures d'actuació necessàries tenint en compte les evidències, recomanacions i propostes de l'informe efectuat per la persona responsable de compliment. D'aquesta manera, hi ha diferents tipus de resolució de l'expedient:

- Si hi ha evidències de l'existència d'una situació d'assetjament sexual o per raó de sexe, la persona responsable de compliment instarà l'Executiva Nacional a la incoació d'un expedient disciplinari.
- Si no hi ha evidències de l'existència d'una situació d'assetjament, s'arxivarà la denúncia.

L'informe de conclusions i proposta de resolució es trasllada a l'Executiva Nacional i a altres òrgans o departaments que, a criteri de la persona responsable de compliment, han de conèixer el resultat de la investigació.

La persona responsable de compliment manté i gestiona, sota màxima confidencialitat i de manera sistemàtica, un arxiu en què consten les investigacions, proves, declaracions i tota la documentació respecte als expedients.

6. Seguiment, revisió i publicitat

6.1. Seguiment de l'aplicació

El seguiment de l'aplicació del protocol s'assigna a una comissió tècnica d'igualtat. La seva funció és analitzar i avaluar l'aplicació del protocol en el seu àmbit d'actuació.

La comissió tècnica d'igualtat està formada per:

- Una persona designada per la Vicesecretaria General de Dones.
- Una persona designada per l'Assemblea Nacional de les Dones.
- Una persona designada per la Comissió de Garanties.

Aquesta comissió es reunirà un cop a l'any per tal d'elaborar un informe d'avaluació i seguiment de l'aplicació del protocol que elevarà a l'Executiva Nacional.

6.2. Revisió

Aquest protocol es podrà revisar i modificar sempre que del seu funcionament se'n derivi aquesta necessitat, per imperatiu legal o jurídic.

La comissió tècnica d'igualtat, conjuntament amb la persona responsable de compliment, pot proposar millores per al protocol.

6.3. Publicitat

Esquerra Republicana es compromet a impulsar i vetllar pel compliment d'aquest protocol fent-ne publicitat i difusió a tots els nivells del partit.

6.4. Interpretació

Qualsevol consulta relativa a la interpretació i l'aplicació d'aquest protocol s'ha de formular davant la Comissió de Garanties.

6.5. Aprovació i entrada en vigor

El present protocol s'ha d'aprovar en l'Executiva Nacional i ha de ser ratificat pel Consell Nacional, previ informe favorable de la Comissió de Garanties.

El protocol entrarà en vigor un cop sigui ratificat pel Consell Nacional.

